

**Òjísé awọ̀n mùsùlùmí anọ̀bì
Muhammad (kí ikẹ̀ atí ọ̀lá
Ọ̀lọ̀hun máa ba a)**

ح) جمعية خدمة المحتوى الإسلامي باللغات، 1445 هـ

باللغات ، جمعية خدمة المحتوى الإسلامي
رسول الإسلام - يوربا. / جمعية خدمة المحتوى الإسلامي
باللغات - ط.١ - . الرياض ، ١٤٤٥ هـ

26 ص ؛ 14 × 21 سم

ردمك: 978-603-8442-10-4

1445 / 18172

شركاء التنفيذ:

المحتوى الإسلامي

رواد الترجمة

جمعية الربوة

دار الإسلام

يتاح طباعة هذا الإصدار ونشره بأي وسيلة مع
الالتزام بالإشارة إلى المصدر وعدم التغيير في النص.

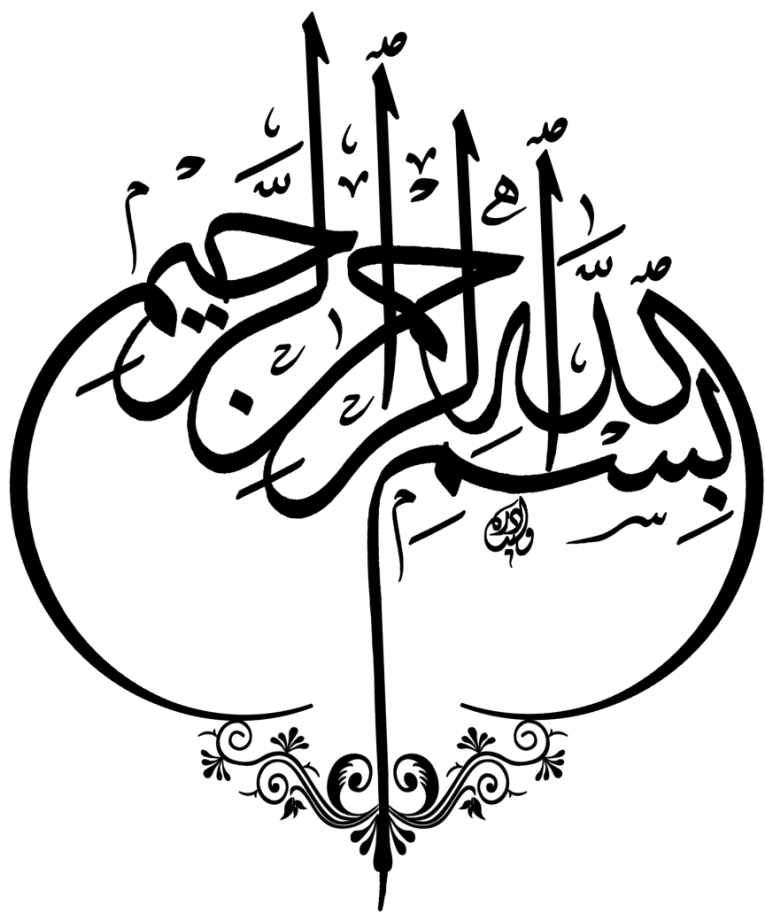
Telephone: +966114454900

@ ceo@rabwah.sa

P.O.BOX: 29465

RIYADH: 11557

www.islamhouse.com

Òjìṣẹ̀ awọ̀n mùsùlùmí anọ̀bì Muhammad (ki ikẹ̀ ati ọ̀lẹ̀ Ọ̀lọ̀hun máa ba a)

Mo bẹ̀rẹ̀ pẹ̀lu orúkọ Ọ̀lọ̀hun Ọ̀ba Ajọkẹ̀-ayé Aṣakẹ̀-ọ̀run

Ọ̀rọ̀ nì ẹ̀sókí nípa ojìṣẹ̀ ìsílààmù, Muhammad ¹- ki ikẹ̀ ati ọ̀lẹ̀ Ọ̀lọ̀hun máa ba a- màá ẹ̀lẹ̀yẹ̀ orúkọ̀ rẹ̀, ati iran rẹ̀ ati ilú rẹ̀, àti ìgbéyàwó rẹ̀, àti iṣẹ̀ rírán rẹ̀, àti ohun tí o pepe si, ati awọ̀n àmì ijẹ̀ anabi rẹ̀, àti ọ̀fin rẹ̀, àti ihà tí àwọ̀n ọ̀tá rẹ̀ kọ̀ si i.

¹ Mo ẹ̀ ojúkòkòrò láti máa so gbólóhùn "ojìṣẹ̀ Muhammad" papọ̀ tori àti tùmọ̀ rẹ̀ sí èdè m̀íràn ki a le ẹ̀ akíyèsí iye n

1- Orúkọ rẹ, ati iran rẹ, àti ilu ti wọn ti bí i tí o sì dàgbà si.

Ojiṣe awọn mùsùlùmí naa ni Muhammad ọmọ Abdullah ọmọ Abdul muttolib ọmọ Haashim, láti inú arọmọdọmọ Isma'eel ọmọ Ibrahim (ki àlàáfà Ọlọhun máa ba wọn).Anọbi Ibrōhīm- ki alaafia Ọlọhun máa ba a- lo láti ilẹ Shaamu sí ilẹ Makkah, iyawo rẹ Haajar àti ọmọ rẹ Isma'eel sì wá pẹlu rẹ, o sì wà ni ọmọ ọpòhóló, o sì fi àwọn méjèjè sí Makkah pẹlu aṣe lati ọdọ Ọlọhun, nígbà tí Isma'eel wá dàgbà, anọbi Ibrōhīm wá sí ilú Makkah, òun àti ọmọ rẹ Isma'eel- ki àlàáfí máa bá àwọn méjèjè- sì mọ kaaba ilé ọwọ, awọn eniyan si pọ ni ẹgbẹẹgbẹ ilé Olúwa naa, Makkah sì di aaye ti awọn olùjọsìn fún Ọlọhun Ọba máa n lo, ati awọn ti wọn n sojukokoro sibi pípé ọranyan Hajj, awọn eniyan ši n tẹ síwájú níbi ijọsìn fún Ọlọhun ati mímú Un ní Ọkan soṣo ni ilànà ẹsin anọbi Ibrahim (ki alaafia máa bá a) fún àìmoye ọdún.Leyin naa ni iyapa sì wáyé, èyí ló mú kí ịṣesí erékùsù ilẹ lárúbáwá ko dà bíi ịṣesí awọn ilu àgbáyé tó kù ni àyíká rẹ, ti àwọn ibọrisa ši n foju hàn níbè geṣe bíi bíbòrìṣà, ati ríri ọmọbinrin mólẹ láàyè, àti ịṣe abosi fún awọn obinrin, ati ọrọ èké àti ọtí mímú, àti ịṣe awọn ibàjé, ati jíjẹ owó ọmọ orukan, ati gbigba owó èlé....Ni ààyè yíi ati ni agbègbè yii ni wọn ti bí òjìṣe awọn mùsùlùmí tii ṣe Muhammad ọmọ Abdullah lati inu arọmọdọmọ Isma'eel ọmọ Ibroheem, ki àlàáfà Ọlọhun lo máa ba wọn ni ọdún 571 ti kalẹnda Gregory, baba rẹ ku síwájú bíbí rẹ, iya rẹ naa ku nigba ti o wa ni ọmọ ọdún méfà, ẹgbon baba rẹ tii ṣe Abu Tọlib si gba a tó, ó sì sẹmí ni ọmọ òrukàn ni aláíní, o máa n je, o sì máa n wa ije-imu latara iṣe ọwọ rẹ.

2- Igbeyawo alalubarika pèlú aṣiwaju lobinrin alalubarika.

Nigbati oṣo orí rẹ wáá pe meędogbọn, o fẹ aṣiwaju kan ninu awọn obinrin ilu Makkah, oun ni Khọdeeja ọmọ Khuwaelid, ki Ọlọhun yọnu si i, Ọlọhun sị fi ọmọbinrin meęrin ati ọkunrin meji ta wọn lọrẹ, awọn ọmọkùnrin rẹ sị kú ní ọmọ oponlo, ìbálòpò rẹ pẹlu iyawo rẹ ati àwọn ẹbí rẹ jẹ pẹlu aanu ati ifẹ ti o pọ púpọ; nitori eyi ni iyawo rẹ tii ẹ Khọdeejah fi nífẹẹ rẹ ní ifẹ ti o tóbi, oun náà sị nífẹẹ rẹ pẹlu, kò sị fi igba kankan gbàgbé rẹ rí, koda léyìn iku rẹ fún àimọye ọdún, anọbi máa n dúńbú ẹran, yóò sị pin in fún àwọn ọrẹ Khadeeja lati fi ẹ àpónlé fún wọn, ati lati fi sọ ifẹ rẹ.

3- Bibere wàayí (imisi)

Ojiṣe Ọlọhun- ki ike ati ọla Ọlọhun máa bá a- je oniwa tó dára láti ìgbà tí Ọlọhun ti dá a, awọn ìjọ rẹ sì máa n pe e ni olódodo alafokantan, o sì máa n ba wọn kopa ninu àwọn iṣe níláńlá, o sì máa n korira awọn ohun ti wọn wa lori rẹ gege bí bíbòrìṣà, kí sii ba wọn kopa níbè...

Nígbàtí o wáá pé ọmọ ogoji ọdún, ti o sì wá ni ilu Makkah, Ọlọhun yan án lati je ojiṣe, Malaika Jibreel si waa bá a pe lu ìbèrè suura akọkọ ti o sọkalẹ ninu Kuraani, oun nàà ni gbólóhùn Ọlọhun Ọba ti ọla Re ga:

﴿أَقْرَأْ بِأَسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ ① خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ ② أَقْرَأْ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ ③ الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ ④ عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ ⑤﴾ [العلق: 1-5]

"Ké (al-Kur'a-n) pẹ́lú orúkọ Olúwa rẹ, Ẹni tí Ó dá ẹ̀dá. (1) Ó ṣẹ̀dá ènìyàn láti ara ẹ̀jẹ̀ dídì. (2) Ké e. Olúwa rẹ ni Alápò̀n-ònlẹ̀ jùlọ. (3) Ẹni tí Ó fi ìmọ̀ nípa gègè ìkòwé mọ̀ ènìyàn. (4) Ó fi ìmọ̀ tí ènìyàn kò mọ̀ mọ̀ ọ̀n. (5)"(Al-Alaq:1-5)"

O waa ba iyawo rẹ tii ṣe Khadiija, ki Ọlọhun yonu sí i, ti ọkàn rẹ sì n gbọn, o wáá sọ nnkan ti o ṣeṣe fún un, o sì fi i lọkan baṣe, o wáá mu un lọ sí ọdọ ọmọ ẹgbọn bàbá rẹ (Warakọtu ọmọ Naofal), Kristeni si ni oun ti o tun ka Taoreeta ati Injiila, Khadiija wáá sọ fún un pe: Irẹ ọmọ ẹgbọn bàbá mi, gbọ ọrọ ọmọ ẹgbọn rẹ, ni Warakọt ba sọ fún un pe: Irẹ ọmọ ẹgbọn mi, kini ohun ti o n rí? Ni ojiṣe Ọlọhun- kí iké àti ọla Ọlọhun máa ba a- wáá fún un níróò ohun tí o rí, Warakọt wáá sọ fún

un pé:Eleyii ni ofin ti Ọlọhun sọkalẹ fún anọbi Muusa, o wu mi ki emi naa jẹ ọdọ nígbà tí ó bá maa di ojiṣe, o wu mi ki n maa bẹ láàyè nígbà tí àwọn ijọ rẹ maa le ọ jade, ojiṣe Ọlọhun- **ki ikẹ ati ọla Ọlọhun máa bá a-** sọ bá yíí pé: "Ṣe wọn maa le mi jade ni? O sọ pé: Bẹni, ẹnìkan ko mu iru ohun ti o mu wa yii ri ayafi ki wọn ba a ṣe ọta, ti ẹgbà naa ba maa ṣe ojú mi, maa ràn ọ lọwọ ni iranlọwọ ti o lágbara.{2}. ²

Ni ilu Makkah, Kuraani n sọkalẹ ni sise-n-tele fun un, malaika Jibreel n mu u sọkalẹ lati ọdọ Ọlọhun Ọba gbogbo ẹdá, geṣe bí o ṣe n wáá bá a pẹlu àlàyé ni ẹkunrẹre fun iránsẹ.

O n pe àwọn ijọ rẹ sínú Islām tí àwọn ijọ rẹ si n ba a jà, wọn fi oríṣíríṣi nńkan lọ ọ ki o le fi iṣe ti wọn ran an silẹ, wọn fi dúkìá àti ọla lọ ọ, gbogbo ẹ ni o kọ, wọn wa sọ fún un gégé bí àwọn àgbààgbà ti sọ fún àwọn ojiṣe ti wọn síwájú rẹ pé: Opidan ni, okuro ni, aladapa irọ ni, wọn fún ilẹ mọ ọn, wọn ṣe e léṣe, wọn fi suta kan àwọn ti wọn tele e.Ojiṣe Ọlọhun- **ki ikẹ ati ọla Ọlọhun máa bá a-** n ba ipepe lọ ni Makkah, pàápàá julọ ni àsikò hajj, ati ninu awọn ọjà ti o ti ni àsikò ti wọn maa n ná an, o maa n pade àwọn èyàn nibẹ, o si maa n fi Isilaamu lọ wọn, ko fi ifẹ ayé ati ijé-olórí pe wọn, ko si fi ida dẹru ba wọn, kii sii ṣe ọlọla tabi ọba, o kede ipenija ni ibere ipepe rẹ pe ki wọn mu iru Kuraani wa, ko si yee ma pe àwọn ọtá rẹ nija pẹlú rẹ, àwọn ti wọn gba a gbọ si gba a gbọ ninu awọn saabe alapon-onle (**ki Ọlọhun yónú si gbogbo wọn ni àpapọ**).Ọlọhun pọn ọn le ni Meka pẹlú àmì rí lá tii ṣe ìrìn-àjò ọru lọ si Baytul-Mak'dis, léyìn náà ni wọn tun mu un gun sanmọ lọ. Ninu nnkan ti a mọ ni pe Ọlọhun gbe anọbi Il'yaas ati anọbi

² Imaamu Bukhaariy ati Imaamu Muslim ni wọn gba a wa láti inú Adiisi Aishat (ki Ọlọhun yonu sí i), soḡhiihu Bukhaariy (2) 1/7, ati soḡhiihu Muslim (152) 1/139.

Isa- ki ọla maa ba àwọn méjèjè- lọ sí sanmọ, gẹgẹ bi o ẹ wa lọdọ àwọn Mùsùlùmí ati awọn Kristeni. Anọbi- ki ike ati ọla Ọlọhun máa bá a- wa gba irun wa lati ọdọ Ọlọhun ni sanmọ, oun naa ni irun ti àwọn Musulumi n ki ni ẹmarun-un ni ojúmọ, ni Mẹka- bakan náà- àmì nílá miíràn tun ẹlẹ, oun naa ni lílà ọ̀súpá ti àwọn ọ̀şẹbọ naa si ri i.

Gbogbo ọ̀nà ni àwọn Kẹ̀fẹ̀rí Kuraeshi sán lati ẹ̀rì àwọn èniyàn kúrò nibẹ̀ lati maa da ète si i lọ, wọn fi tipá ti ikúùkù beere fun àwọn àmì, wọn wa iranlọwọ̀ àwọn Yẹhuudi lati fun wọn ni ẹ̀rì ti wọn le fi tako o ti wọn si fi le ẹ̀rì àwọn èniyàn kúrò nibẹ̀.

Nigba ti suta ti àwọn Kẹ̀fẹ̀rí Kuraeshi fi n kan àwọn Mumini ko dúró, anọbi yonda fun wọn lati ẹ̀ hijira lọ si ilu Habasha, anọbi- ki ike ati ọla Ọlọhun máa bá a- sọ fun wọn pe: Ọba kan wa nibẹ̀ ti o jẹ onideede ti wọn kii ẹ̀ àbòsì ẹ̀nikẹ̀ni ni ọ̀dọ̀ rẹ̀, ọba naa si jẹ Kristeni. Ikọ̀ mejì ni wọn ẹ̀ hijira lọ si Habasha, nígbà tí wón de ibẹ̀, wọn fi Isilaamu lọ ọba naa, ni o ba gba Isilaamu, o wa sọ pé: Èyí- mo fi Ọlọhun bura- ati nńkan ti anọbi Musa naa mu wa n jáde láti inú ọ̀pó àtùpà kan, àwọn ijọ̀ rẹ̀ ko dawọ̀ fifi suta kan oun ati awọn saabe rẹ̀ dúró.

Ninu awọn ti wọn gba a gbọ̀ ni asiko naa ni àwọn ti wọn wa láti Mę́dina, wọn si ẹ̀ adehun fun un lati gba Isilaamu ati lati ran an lówọ̀ ti o ba wa si Mę́dina. Wọn n pe Mę́dina ni (Yas'rib) nígbà naa, o wa yonda fun àwọn ti wọn ẹ̀şku ni Mę́ka lati ẹ̀ hijira lọ sí ilu Mę́dina. Wọn wa ẹ̀ hijira, ti Isilaamu sì tan káàkiri ni ilu Mę́dina, titi ti ko fi si ilé kankan afi ki Isilaamu wọ̀ ibẹ̀.

Léyìn ti Anọbi- ki ike ati ọla Ọlọhun máa bá a- ti lo ọ̀dún mę́tala ni ilu Mę́ka ni ẹ̀ni tí o n pepe si ti Ọlọhun, ni Ọlọhun wa yonda fun un lati ẹ̀ hijira lọ sí Medina, o ẹ̀ hijira, o si n ba işé ipepe lọ, àwọn ọ̀fin ẹ̀şin

bèrè si nii sòkalẹ̀ nibẹ̀ léraléra diẹ-diẹ, o wa bèrè si nii ran àwọn ojìṣẹ̀ pẹ̀lú lẹ̀ta si awọn olórí àwọn ìdílẹ̀, ati awọn ọ̀ba, ti o n pe wọn sinu Isilaamu, ninu awọn ti o ranṣẹ̀ si ni: Ọ̀ba ilu Róòmù, ati ọ̀ba ìlú Farisí, ati ọ̀ba ìlú Misira.

Ọ̀san di òru ni ìlú Mèdina, ni ẹ̀ru ba bèrè si nii ba àwọn èyàn, ojú naa wa ṣe deedeede ojú ti Ibrahim ọ̀mọ̀ Anṓbi- **ki ikẹ̀ ati ọ̀la Ọ̀lọ̀hun máa bá a-** kú, àwọn èyàn ba bèrè si nii sọ̀ pe: Torí ikú Ibrahim ni ọ̀san ṣe di òru, ni Anṓbi- **ki ikẹ̀ ati ọ̀la Ọ̀lọ̀hun máa bá a-** wa sọ̀ pe: Dájúdájú oorun ati òṣúpá ko le wọ̀kùn nítorí ikú ẹ̀nikẹ̀ni tabi ìṣemí ẹ̀nikẹ̀ni, awọn méjèjèì n bẹ̀ ninu awọn arisami Ọ̀lọ̀hun ni, o sì máa n fi wọn dẹ̀ruba awọn ẹ̀rúsin Rẹ̀. Ka ni pé anṓbi- **ki ikẹ̀ ati ọ̀la Ọ̀lọ̀hun máa bá a-** bá jẹ̀ òpúrọ̀ ti n pe ara rẹ̀ ni nṣkan ti ko jẹ̀ ni, ìbá yára lati fi dẹ̀ru ba àwọn èyàn kúrò nibi pipe e ni opurọ̀, ìbá sọ̀ pé: Dájúdájú òòrùn wọ̀kùn nítorí ikú ọ̀mọ̀ mi, bawo waa ni ọ̀rọ̀ ẹ̀nití o bá pe mi ni opurọ̀ yòò ṣe rí..³.

Ojìṣẹ̀ Ọ̀lọ̀run- **kí ikẹ̀ àti ọ̀la Ọ̀lọ̀hun máa bá a-** jẹ̀ ẹ̀ni tí Ọ̀lọ̀hun Ọ̀ba rẹ̀ ṣe ní òṣọ̀ pẹ̀lu awọn iwà ti o pe, O sì tún royin rẹ̀ ninu ọ̀rọ̀ Rẹ̀ pẹ̀lu gbólóhùn:

﴿وَإِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ﴾ [القلم: 4]

" Dájúdájú iwọ̀ sì wà lórí iwà àpónlẹ̀". Suuratul-Qalam:4

Gbogbo iwa daadaa ni o ni gẹ̀gẹ̀ bii òdodo, imọ̀kanga, ìgboyà, déédéé, pípé adehun títí ti o fi dórí àwọn ọ̀tá rẹ̀, ati ọ̀rẹ̀-títa, o si nífẹ̀ẹ̀ ṣíṣe saara fun àwọn talika ati awọn aláìní, ati awọn opó, àti àwọn ti

³ Sọ̀ghiihu Muslim (901)

won ni bukaata ati ojúkòkòrò lati fi won mo ona, ati níní àánú won, ati rirẹ ara rẹ silẹ fun won, debi pe ti àjòjì ba wa lati wa béèrè Anṣibi ki ikẹ ati ọla Ọlọhun máa bá a- yoo sẹsẹ maa beere rẹ lówó àwon saabe rẹ ti o si wa láàrin won, ko si nii da a mo, yoo waa maa so pé: Ewo ni Muhammad nínú yin?

Iwa rẹ jẹ arisami nibi pípé ati iyì níbi ibalopo rẹ pèlú gbogbo èyàn pátá, ọtá ni tabi ọrẹ, alasinmo ni tabi ẹni tí ó jìnà, àgbàlgbà ni tabi omode, ọkúnrin ni tabi obínrin, ẹranko ni tabi ẹyẹ.

Nígbà tí Ọlọhun pé ẹsin fun un, ti o si jẹ iṣẹ naa dáadáa, o kú, ti omọ odún rẹ si jẹ mètalelogota, o lo ogóji odún ṣíwájú ki o to di ojìṣẹ, o si lo odún mètalogun ni ijẹ anṣibi ati ojìṣẹ. Won sin in si ilú Mèdina, ko si fi dúkìá tabi ogún kankan silẹ, ayafi ibaaka rẹ funfun ti o maa n gun, ati ilẹ kan ti o fi ẹ saara fun onirin-ajo ti agara dá.⁴

Onka àwon ti won gba Isilaamu ti won gba a ni ododo ti won si tele e po, àwon ti won si ẹ hajj idagbere pèlú rẹ ju ẹgbèrún lónà ogórùn-ún lo, iyẹn ẹlẹ nígbà tí ó ku nńkan bí oşù mэта tí ó máa kú, bóyá èyí náà wà nínú àwon àşírí sisọ ẹsin rẹ àti titanka rẹ, àwon saabe rẹ ti o re won lori awon iwa dáadáa ti Isilaamu ati awon ilàna rẹ jẹ onideede, ti won rayesa ti won ni àsàjẹ, ati pipe àdéhùn ati ninawo fun ẹsin ílá ti won gbagbo ninu rẹ yii.

Àwon ti won tobi ju ninu awon saabe rẹ pátápátá ni igbàgbó ati imò ati iṣẹ ati imokanga, ati gbigba ni olododo, ati ninawo, ati nini igboya, ati títa ọrẹ, àwon naa ni: Abubakr As-Siddiik, ati Umar omọ Al-Khottoqob, ati Uthmaan omọ Affaan, ati Aliyy omọ Abuu Toqolib, ki

⁴ Soghiihul Bukhaari (4461) 6/15

Ọlọhun yónú sí gbogbo wọn, àwọn ni àwọn ẹni àkókó ti wọn kókó gba a gbọ ti wọn si gba a ni olododo, àwọn naa si ni khaleefa léyìn rẹ ti wọn gbé àsíá ẹsin yii dání léyìn rẹ, sùgbón wọn ko ni ìròyìn kankan nínú àwọn iroyin ijẹ anọbi, ko si da wọn salesa pèlú n̄kan kan láàrin àwọn saabe to ẹku.

Ọlọhun da aabo bo Tira rẹ ti o mu wa ati sunna rẹ, ati ìtàn ìgbésí ayé rẹ, ati awọn ọrọ rẹ, ati awọn iṣe rẹ pèlú èdè rẹ ti o sọ, wọn ko sọ ìtàn ìgbésí ayé ẹni kankan ri nínú ìtàn gégé bí wọn ẹ sọ ìtàn ayé rẹ- **ki ikẹ ati ọla Ọlọhun máa bá a-** kódà wọn sọ bi o ẹ n sùn, ati bi o ẹ n jẹ, ati bi o ẹ n mu, ati bi o ẹ n rẹrin. Bawo ni o ẹ máa n ba awọn araalé rẹ lo ninu ilé? Gbogbo iṣesi rẹ pata ni wọn sọ ti wọn si kọ sínú ìtàn ìgbésí aye rẹ, abara ni, ojiṣe si ni, ko ni ìròyìn ijẹ-oluwa, ko si ni ikapa lati ẹ ara rẹ ni anfaani tabi fi ìnira kankan kan ara rẹ.

4 - Iṣẹ-riran rẹ.

Ọlọhun ran Muhammad- ki ikẹ ati ọla Ọlọhun máa bá a- ni iṣẹ lẹyìn ti ẹbọ ati aimọkan ti gba gbogbo orí ilẹ̀, ko si ẹnì tí n sin Ọlọhun lórí ilẹ̀ lai ẹ̀ bọ̀ pẹ̀lú Rẹ̀ ayafi àwọn díẹ̀ nínú àwọn ahlul-kitaab. Ọlọhun wa ran anọ̀bì Muhammad- ki ikẹ ati ọla Ọlọhun máa bá a- ki o jẹ̀ igbeyin àwọn anọ̀bì ati awọn ojiṣẹ̀, Ọlọhun fi imọna ran an, ati ẹsin ododo si gbogbo ayé pátá, ki o le fi borí àwọn ẹsin mǐíràn pátápátá, ati ki o le mu àwọn èyàn kuro nibi okunkun ibọrisa ati keferi ati aimọkan lọ sibi imọle imọ-Ọlọhun-lọkan ati ìgbàgbọ̀, iṣẹ̀ tí o wa jẹ̀ yìi jẹ̀ nńkan tí o n pé iṣẹ̀ àwọn anọ̀bì tí wọn síwájú (ki ikẹ ati ọla maa ba wọn)

O pepe si gbogbo nńkan tí àwọn anọ̀bì ati awọn ojiṣẹ̀ pepe si, bii: Nuuh, ati Ibrahim, ati Musa, ati Sulaiman ati Daud, ati Isa, ohun tí wọn pepe si naa ni ìnì ìgbàgbọ̀ nínú Olúwa pe Oun ni Ọlọhun, Aṣẹ́dá, Olupese, Olusọni-di-alaaye, Olusọni-di-oku, Olukapa ijọba, Oun ni n ṣètò ọ̀rò ẹ́dá, Aláàánú Onikẹ̀ẹ̀ ni, Oun ni O da gbogbo nńkan tí n bẹ̀ ni ayé ninu nńkan tí a n ri ati nńkan tí a o ri, ẹ́dá ni gbogbo nńkan tí o ba tí yàtò si Ọlọhun.

Gégé bí ó ẹ̀ pepe si ijọsin fun Ọlọhun nńkan, ati fifi ijọsin fun nńkan tí o yatọ̀ si I silẹ̀, o si ṣàlàyé yekeyeke pe ọkan ṣoṣo ni Ọlọhun ko ni orogun nibi ijọsin Rẹ̀ ati ijọba Rẹ̀, ati dida ẹ́dá Rẹ̀, ati ṣíṣe ètò Rẹ̀, o ṣi ṣàlàyé pe Ọlọhun ko bimọ, ẹnì kankan ko si bi I, Kò sì sí ẹnì kan tí ó jọ Ọ, ki i bọ̀ sára nńkan kan nínú ẹ́dá Rẹ̀, ki i sii gbe awọ èyàn wọ

O pepe lọ si ìgbàgbọ̀ ninu awọn tira Ọlọhun bii tákàdà (Ànábì) 'Ibrōhīm àtì (Ànábì) Mūsā, ati Taorāh àtì Zabuur, ati 'Injīl gege bi o ẹ̀ pepe si ìgbàgbọ̀ ninu awọn ojiṣẹ̀ pátá (ki ọla maa ba wọn), o si ka

eni ti o ba pe Anṓbi ẹyọ kan pere ni opurọ pe eni naa ti ẹ Kèfèrí si gbogbo àwọn Anṓbi to ẹku.

O fun àwọn èyàn ni iro idunnu ikẹ Ọlọhun, ati pe Ọlọhun ni yoo to wọn ni ilé ayé, ati pe Ọlọhun ni Olúwa Onikẹ, Oun ni yoo ẹ ışıro یشه àwọn ẹdá ni ojọ alukiyaamọ nígbà tí Ó ba gbe wọn dide lati inu sàrèè wọn, Oun si ni yoo san àwọn Mumini ni ẹsan lori یشه rere ni ilopo mẹwàá ati lori یشه burúkú pèlú irú rẹ, idẹra gbere n bẹ fun wọn ni ojọ ikẹyin, eni tí ó bá ẹ Kèfèrí tí o ẹ یشه buruku, yoo gba ẹsan rẹ ni ayé ati ni ọrun.

Anṓbi Muhammad- **ki ikẹ ati ọla Ọlọhun máa bá a-** ko babara idílẹ rẹ tabi ilú rẹ tabi ara rẹ nibi یشه ti o jẹ, kódà wọn dárúko àwọn Anṓbi bii Nuuh, ati Ibrahim, ati Musa, ati Isa ninu Kuraani ju orúko Muhammad gan lọ, wọn o si dárúko iyá rẹ ati awọn iyawo rẹ ninu Kuraani, ti wọn dárúko iyá Musa ju ẹkan lọ, wọn si dárúko Maryam ni ìgbà maarun-le-lọgbon.

A ẹ Anṓbi Muhammad- **ki ikẹ ati ọla Ọlọhun máa bá a-** kuro nibi gbogbo nnkan ti o ba tako sheria, ati làákàyè, ati adamọ, tabi iwa daadaa; tori pe a ẹ àwọn Anṓbi kuro nibi àşise níbi یشه ti wọn n ba Ọlọhun jẹ; tori pe wọn la jijise Ọlọhun fun àwọn ẹrú Rẹ bọ wọn loran, àwọn Anṓbi yii ko ni iròyin ije Oluwa lara tabi iroyin ini ẹto si jijosin fun; ẹda abara ni wọn ti Ọlọhun ran wọn ni یشه.

Ninu ẹri ti o tobi ju ti o n tọka si pe ije ojise Anṓbi Muhammad- **ki ikẹ ati ọla Ọlọhun máa bá a-** jẹ imisi lati ọdo Ọlọhun naa ni pe o n bẹ titi di oni gégé bí ó ẹ wa nígbà ayé rẹ, àwọn Musulumi ti wọn n tele e si ju mílìònù lónà ẹgbèrún lọ, wọn n ẹ amulo àwọn ọranyan rẹ bii

irun, ati saka, ati aawẹ, ati hajj, ati awọn ǹhkan m̀íràn, lai yi i pada rárá.

5- Awọn arisaami jije anọbi re ati awọn àmì re, ati awọn eri re.

Ọlọhun maa n ran àwọn Anọbi lówó pèlú àwọn àmì ti n tọka si ije anọbi wọn, O si tun maa n fun wọn ni àwọn eri ti n jẹrii si riran wọn ni işé, Ọlọhun ti fun anọbi kọọkan ni àwọn àmì ti o to fun èdá abara lati di olugbagbọ latara re, eyi ti o tobi ju nínú àwọn àmì ti wọn fun àwọn anọbi ni àwọn ami ti O fun Anọbi Muhammad (ki ikẹ ati ọla Ọlọhun máa bá a). O fun un ni Kuraani Alapọn-ọnlẹ, oun si ni ami ti yoo şeku ninu awọn ami àwọn Anọbi titi di ojo alukiyaamo, Ọlọhun tun kun un lówó pèlú àwọn işe iyanu nla, àwọn àmì Anọbi Muhammad- ki ikẹ ati ọla Ọlọhun máa bá a- pọ, ninu re ni:

Ìrìn-àjò òru àti gigun sanmọ lọ, ati lila si meji oşupa, ati rirọ ojo ni igba ti o pọ léyìn ti o ba şe adua ki Ọlọhun rọ ojo fun àwọn èyàn léyìn tí òdá ti da wọn.

Ati sisọ ounje ati omi kekere di pupọ, ti awọn eeyan to pọ o si maa je ninu re abi ki wọn mu ninu re.

Ati fi fun ni ni iro nipa awọn ohun ti o pamọ ti o şaaju, eleyii ti ẹnikan kan o mọ awọn alaye re, pelu ohun ti Ọlọhun fun un ni iro nipa re, gege bii awọn itan awọn Anabi (ki alaafia Ọlọhun maa ba wọn) pelu awọn ijo wọn, ati itan àwọn ará inú ihò àpáta.

Ati fifun ni ni iro nipa awọn nnkan ti o pamọ ti yoo maa pada şeşẹ, eleyii ti o papa şeşẹ, leyin igba ti Ọlọhun ti O mọ ti fun un ni iro re, gege bii iro nipa ina eleyii ti yoo jade lati ile Hijaz, awọn ti wọn wa ni ilu Shaam si ri i, ati ki awọn eeyan maa fi iga gbága nibi kikọ ilé gogoro.

Ati tito ti Ọlọhun to fun un, ati didaabo bo o lọwọ awọn eeyan.

ati mimu adehun ti o ẹ fun àwọn saabe rẹ ẹ, gege bii ọrọ rẹ ti o sọ fun wọn pe:(Wọn o ẹi Farisí ati Roomu fun yin, wọn si maa na àpótí-ọrọ awọn ilu mejeeji si oju ọna Ọlọhun).

Ati kikun ti Ọlọhun kun un lọwọ pẹlu awọn Malaika.

Ati fifunni ni iro ti awọn Anabi (ki alaafia Ọlọhun maa ba wọn) fun awọn ijọ wọn ni iro nipa jije Anabi ojiṣe tii ẹ Muhammad (ki ike ati ọla Ọlọhun maa ba a), ninu awọn ti wọn fún àwọn ijọ wọn ni iro naa ni Mûsa, Dăud, Sulaiman ati Isa (Ki alaafia Ọlọhun maa ba wọn), ati awọn ti wọn yatọ si wọn ninu awọn anọbi awọn ọmọ Ísírẹ̀lì.

Ati pẹlu awọn ẹri ti o ba laakaye mu, ati awọn àpẹrẹ ti wọn fi lélé, eleyii ti laakaye ti o ni alaafia o maa gbà fún.⁵

Àwọn àmì ati awọn àpẹrẹ ti o ba làákàyè mu yii wa káàkiri ninu Kuraani ati Sunna Anọbi, àwọn àmì rẹ pọ ju ǹnkan ti a le sọ pé iye bayii ni, ẹni tí o ba fẹ mọ wọn ki o yẹ Kuraani ati awọn tira sunna wo ati awọn tira itan ìgbésí ayé Anọbi, ìró ti o dájú nipa àwọn àmì yii wa ninu wọn.

Awọn aaya ti o tobi yii, ti kii ba ẹ pe wọn ẹlẹ ni, àwọn ọtá rẹ bii awọn keferi Kuraeshi, ati awọn Yehuudi, ati awọn Nasaara ti wọn wa

⁵ Gege bii ọrọ Ọlọhun ti O ga ti o sọ pe: Ẹyin ẹniyàn, Wọn fi àkàwé kan lélé. Nítorí náà, ẹ tẹ́tí sí i. Dájúdájú àwọn tí ẹ ní pè lẹ́yìn Alla-hu, wọn kò lè dá eṣinṣin kan, wọn ìbáà para pọ látí ẹ bẹ́. Tí eṣinṣin bá sì gba kiní kan mọ wọn lówọ, wọn kò lè gbà á padà lówọ rẹ. Ọlẹ ni ẹni tí n wá ǹnkan (lódò òrìṣà) àti (òrìṣà) tí wọn n wá ǹnkan lódò rẹ. (Suratul- Hajj: 73)

ni erekusu ilẹ larubawa, wọn o ba ri ọna lati le baa fi pe e ni opurọ, ati lati le baa fi le àwọn èyàn sa kuro lọdọ rẹ.

Kuraani ni tira ti Ọlọhun fi ranṣẹ si Anọbi Muhammad (ki ikẹ ati ọla Ọlọhun máa bá a), oun si ni ọrọ Olúwa àwọn èdá, o si fi pe àwọn èyàn ati awọn alujannu nija lati mu iru rẹ wa tabi iru suura kan bii ti ẹ wa, ipenija naa si n lọ titi di oni, Kuraani si n fesi si awọn ibeere ti o pọ ti o n ko idaamu-daabo ba àimọye ninu awọn èyàn. Wọn ṣọ Kuraani titi di oni pẹlú ede larubawa ti o fi sọkalẹ, arafi kan ko dínkù ninu ẹ, wọn tẹ ẹ jade, wọn si pin in káàkiri, iwe nílá ni ti n kagara ba ẹni ti o ba fẹ mu iru rẹ wa, oun ni iwe ti o tobi ju ti o de wa ba àwọn èyàn, o ni ẹtọ si kíkà tabi kika ìtumò rẹ si èdè mīràn. Ẹni ti ko ba ka a ti ko si ni igbagbo ninu rẹ, gbogbo oore pátá ni o ti bọ mọ ọn lówó. Gégé bí ó ṣe jẹ pé sunna Ojìṣẹ Ọlọhun- ki ikẹ ati ọla Ọlọhun máa bá a- ati imọna rẹ, ati ìtàn rẹ jẹ ǹhkan ti a ṣọ ti a si gbà wá lati ipasẹ àwọn ti wọn maa n gba ìtàn wa ti a le gbára lé, wọn tẹ ẹ jade pẹlú èdè larubawa tii ṣe èdè Anọbi Muhammad (ki ikẹ ati ọla Ọlọhun máa bá a) gégé bii pe o n ṣemi laarin wa, wọn si ti tùmò rẹ si èdè ti o pọ, Kuraani ati Sunna naa si ni ipilẹ kan ṣoṣo fun àwọn idajọ Isilaamu ati awọn ofin rẹ.

6- Ofin ti ojiṣe tii ṣe Muhammad (ki ike ati ọla Ọlọhun maa ba a) mu wa -

Ofin eleyii ti ojiṣe tii ṣe Muhammad (ki ike ati ọla Ọlọhun maa ba a) mu wa naa ni ofin Isilaamu, oun si ni ipari gbogbo awon ofin ati iseriran lati ọdọ Ọlọhun. Ó jọ àwọn ofin awon Anabi ti wọn ti ṣaaju nibi awon ipile wọn, ṣùgbón ọna tí a n gba ṣe àmúlò wọn ni o yatọ.

Oun ni ofin ti o pe perepere, ti o si dara fun gbogbo igba ati aaye, ti ohun ti yoo tun ṣin awon eeyan ṣe si wa nibẹ ati ile aye wọn, o si ko gbogbo awon ijosin sinu, eleyii ti yoo maa je dandan lori gbogbo awon erusin Ọlọhun, Olúwa gbogbo aye, gege bii kiki irun ati yiyọ sàká. Yoo si tun maa ṣalaye fun wọn nípa biba ara eni lo ti o je mó owo, ati ti isuna, ati ti àwùjọ, ati ti òṣèlú, ati ti jijagun, ati ti ayika, eyi ti o letọọ ati eyi ti ko letọọ, ati ohun ti o yatọ si i ninu ohun ti isemi omọniyan ati pipada wọn lo si ọdọ Ọlọhun n bukaata si.

Ofin yii o maa ṣọ ṣin awon eeyan, awon eje wọn, omoluwabi wọn, awon dukia wọn, awon laakaye wọn, ati awon aromodomọ wọn. O si ko gbogbo iwa rere ati ṣiṣe dáadáa sinu, yoo si maa ṣọ wọn lara kuro nibi iwa iyepere ati iwa buruku. O si tun pe awon eeyan lo sibi pipon awon eeyan le ati wiwa ni iwontun-wonsi, ati ṣiṣe deede, nini imokanga, mimora, ṣiṣe nḡkan dáadáa, nini ife, nini ife oore fun awon eeyan, didena tita eje silẹ, nini alaafia ilu, ṣiṣe dideru ba àwọn èyàn ni eewo, ati dideru ba wọn lání ẹto. Ojiṣe Ọlọhun- ki ike ati ọla Ọlọhun máa bá a- maa n gbogun ti ikoja àlà, ati iwà ibajẹ pátápátá, o si tun tako ìgbàgbọ asán, ati títa kété sí àwọn èyàn ati rirayesa.

Anṓbi Muhammad- **ki ikẹ ati ọla Ọlọhun máa bá a-** şàlàyé pe Ọlọhun şe aponle ọmọniyan- ati ọkùnrin ati obìnrin- O si şo ẹto onikaluku fun un ni pípé, O si şe e ni ẹni ti o maa dahun fun gbogbo nnkan ti o ba n şe ni işe ti o si n hu ni iwà, O si tun di i ru u dídáhùn fun èyíkéyí işe ti o ba ko inira ba ẹmi ara re tabi ko inira ba ẹlomiran. O si şe ọkùnrin ati obinrin bakan naa nibi ìgbàgbó ati ojúşe, ati ẹsan. Şheria yii ni akolekan loto fun obìnrin, yálà iya ni, tabi iyàwó, tabi ọmọbìnrin, tabi ẹgbon lóbinrin tabi àbúrò lobinrin.

Ofin ti Anṓbi Muhammad- **ki ikẹ ati ọla Ọlọhun máa bá a-** mu wa wa lati wa dáàbò bo làákàyè ati lati şe gbogbo nnkan ti o ba le ba a je ni eewo, gege bii mímu ọtí. Isilaamu ka ẹsin kun imole ti n tan imole si oju ona fun làákàyè ki ọmọniyan le maa sin Oba re lóri amodaju ati imo, şheria si babara làákàyè o si şe e ni okunfa lila ofin ẹsin bo ni lorun, o si la a kuro nibi ewon ìgbàgbó asan ati iborişa

Şheria Isilaamu n babara imo ti o ni alaafia, o si n şe ni ni ojúkòkòrò lati şe iwádí ti imo ti ko si ife-inu nibe, o si n pepe si wiwoye ati rironu nipa ẹmi ati ayé, ati awon abajade ti imo ti o ni alaafia ti ko tako nnkan ti Ojişe Ọlọhun (**ki ikẹ ati ọla Ọlọhun máa bá a**) mu wa.

Ninu şheria, ko si dida iran kan yatọ si iran mիրան nínú àwọn èyàn, ko si si gbigbe ajulo fun ijọ kan lori ijọ mիրան nínú ẹ, bakan naa ni gbogbo àwọn èyàn şe ri ni iwaju àwọn idajo re; tori pe àwọn èyàn pátá dógba ni ipile won, ko si ajulo fun iran kan lori iran kan, ko si si fun ijọ kan lori ijọ kan ayafi pèlú ipayà, Anṓbi Muhammad- **ki ikẹ ati ọla Ọlọhun máa bá a-** so pé gbogbo omọ ti won ba n bi pátá ni won maa n bi lori adamo, ko si abara kan ti won maa bi ni ẹleşe tabi ni ẹni ti o maa jogun ẹşe ẹlómíràn.

Ninu shēria Isilaamu, Ọlọhun ẹ tituuba ni òfin, oun naa ni: Ki ọmọniyan ẹri pada si ọdọ Olúwa ẹ, ati fifi ẹẹ silẹ, Isilaamu maa n wo àwọn ẹẹ ti èyàn ba ti ẹ ẹ́wájú ki o too wọnú ẹ, bẹẹ náà si ni tituuba naa, o maa n pa ẹẹ ti o ba ẹ́ájú ẹ ẹ, ọmọniyan ko bukaata si ki o jẹwọ ẹẹ ẹ ni ojú àwọn èyàn, nínú Isilaamu, ajoye maa wa laarin ọmọniyan ati Ọlọhun tààrà ni, o ò ni bukaata si ki ẹnikan jẹ alagata laarin ẹ ati Ọlọhun. Isilaamu kọ ki a sọ àwọn ẹ́dá abara di ooşa, tabi ki a sọ wọ́n di orogun fun Ọlọhun nibi ijẹ Olúwa Ẹ ati ini ẹto Ẹ si ijọsin.

Ofin ti Anọbi Muhammad- **ki ike ati ọla Ọlọhun máa bá a-** mu wa ti pa àwọn to ẹ́wájú ẹ ẹ, tori pe ọdọ Ọlọhun ni ofin Isilaamu ti wa, oun si ni opin àwọn ofin titi di ọjọ alukiyaamọ, gbogbo ayé pata ni o wa fun, tori ẹ ni o ẹ pa gbogbo ofin ti o ẹ́wájú ẹ ẹ, gẹgẹ bi àwọn ofin ti wọ́n ẹ́wájú ẹ pa ara wọ́n ẹ, Ọlọhun ko nii gba ofin m̀íràn yàtò si ofin Isilaamu, ko si nii gba ẹsin m̀íràn yàtò si ẹsin Isilaamu ti Anọbi Muhammad (**ki ike ati ọla Ọlọhun máa bá a**) mu wa, ẹni tí ó bá gba ẹsin m̀íràn yàtò si Isilaamu, wọ́n o nii gba a lówó ẹ, ẹni tí ó ba fẹ mọ àlàyé ni ẹkúnrẹ́ẹ nipa àwọn ẹ́dájọ shēria yii, ki o wa a ninu awọ́n tira ti a le fọkàn tan ti o sọrọ nipa Isilaamu.

Dájúdájú erongba shēria Isilaamu- gẹgẹ bi o ẹ jẹ erongba gbogbo iṣẹ-riran ti ati ọdọ Ọlọhun- ni ki ẹsin ododo gbe ọmọniyan ga ti yoo fi wa jẹ ẹrú ti yoo mọ kanga fún Ọlọhun Ọba gbogbo ẹ́dá, ti yoo si la a kuro nibi ijẹ ẹru fun ọmọniyan, tabi fun ọrọ àlùmóńì, tabi fun igbàgbó asán.

Dájúdájú ofin Isilaamu ba gbogbo igba ati aaye mu, ko si si ninu ẹ ohun ti o tako anfaani ọmọniyan ti o ni alaafia; tori pe ọdọ Ọlọhun ni

o ti sọkalẹ, Ọba ti O mọ nḡkan ti èyàn n bukaata si, awọn èyàn si n bukaata si ofin ti o ni alaafia funra rẹ, ti ko nii maa tako ara wọn, ti yoo si tun àwọn èyàn ẹ, ti ko nii jẹ pe ọdọ ẹdá abara ni yoo ti wa, bi ko ẹ pe ọdọ Ọlọhun ni yoo ti wa, ti yoo maa fi ọna rere mọ àwọn èyàn, ti wọn ba si ti ko ẹjọ lọ ba a ti ọrọ wọn maa gbó, ti wọn si maa la kuro nibi iṣe abosi si ara ẹni.

7- Ihà ti àwọn ọta rẹ kọ si i, ijẹrii wọn fun un.

Ko si iyèméjì pe gbogbo anọbi kòòkan ni o ni àwọn ọta ti wọn maa n gbogun ti i, ti wọn o si nii jẹ ki o ri ipepe rẹ ẹ, ti wọn o si maa ẹri àwọn èyàn kúrò nibi ini ìgbàgbọ si i. Anọbi Muhammad- **ki ikẹ ati ọla Ọlọhun máa bá a-** ni àwọn ọtá ti o pọ ni igba aye rẹ ati léyìn ikú rẹ, Ọlọhun si mu u borí gbogbo wọn pátá, ọpọlọpọ ninu wọn- tipe tipe ati nsinyii- ni wọn jẹrii pe Anọbi ni, ati pe nńkan ti àwọn anọbi ti wọn ńwájú mu wa ni oun naa mu wa, ki ikẹ ati ọla Ọlọhun máa bá wọn, wọn si mọ pe ori ododo ni o wa, ẹ̀gbón àwọn idiwo ti o pọ ni ko jẹ ki ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ nínú wọn le ni ìgbàgbọ si i, gẹgẹ bii ifẹ ije-adari tabi iberu àwùjọ, tabi pipadanu owó ti o n ri nibi ipò rẹ.

Gbogbo ọpẹ ní jẹ ti Allāhu, Olúwa gbogbo ẹdá.

Àwọn àkóónú

ÒJÍŞĚ AWỌN MÙSÙLÙMÍ ANỌBI MUHAMMAD (KI IKĚ ATI ỌLA ỌLỌHUN MÁA BA A)	2
MO BĚŘĚ PĚLU ORÚKỌ ỌLỌHUN ỌBA AJOĚ-AYÉ AŞAKE-ỌRUN	5
1- ORÚKỌ RĚ, ATI ÌRAN RĚ, ÀTI ILU TI WỌN TI BÍ I TÍ O SÌ DÀGBÀ SI.....	6
2- IGBEYAWO ALALUBARIKA PĚLÚ AŞIWAJU LOBINRIN ALALUBARIKA.	7
3- BIBĚŘĚ WÁÀYÍ (IMISI)	8
4 - IŞĚ-RIRAN RĚ.....	14
5- AWỌN ARISAAMI JIŞĚ ANỌBI RĚ ATI AWỌN ÀMÌ RĚ, ATI AWỌN ẸRI RĚ.	17
6- OFIN TI OJIŞĚ TII ŞE MUHAMMAD (KI IKĚ ATI ỌLA ỌLỌHUN MAA BA A) MU WA -.....	20
7- IHÀ TI ÀWỌN ỌTA RĚ KỌ SI I, IJĚRII WỌN FUN UN.	24
ÀWỌN ÀKÓÓNÚ	25